

Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor
Interne

Inspectoratul General
pentru Imigrări

Ministerul Afacerilor
Interne

Direcția Schengen

RAPORT

Grup tematic Protecție socială, sănătate și muncă

Migrant în România interculturală

IF/11.01-04.01/2013

12-13 iunie 2015

Prezentul document prezintă succint principalele aspecte discutate în cadrul grupului de lucru și concluziile supuse discuției în cadrul conferinței naționale din 12-13 iunie 2015.

Protecție socială

Trei probleme au fost semnalate:

a. accesul la subvenții de la bugetul local al migranților.

În unele orașe personalul responsabil cu procesarea cererilor de subvenții pentru anumite utilități nu este informat că și migranții din state terțe pot beneficia de aceste subvenții. A fost dat exemplul demersurilor realizate la Constanța de către Centrul de Resurse Civice care s-au finalizat cu clarificarea situației și asigurarea accesului migranților la aceste drepturi.

b. mobilizarea de sprijin, atât din partea membrilor comunității cât și din partea societății civile majoritare pentru cei aproximativ 1100 sirieni ajunși în urma conflictului actual

Este necesară o mai bună colaborare între structurile IGI, autoritățile locale, societatea civilă, și organizațiile sau comunitățile de migranți în vederea coordonării acțiunilor de sprijin și depășirii unor blocaje ce pot limita accesul la servicii sociale al migranților proveniți din Siria.

c. suma alocată pentru solicitanții de azil este foarte redusă

Este necesară schimbarea legislației pentru actualizarea sumei, chiar și pe o durată limitată întrucât nevoile solicitanților de azil. A fost susținută ideea de a formula o propunere de modificare a legislației către autoritățile cu responsabilități în domeniu. Până atunci membrii comunității organizează acțiuni umanitare locale pentru solicitanții de azil. Astfel de acțiuni au avut loc de mai multe ori la Timișoara, inclusiv cu implicarea activă a unor mediatori interculturali.

Sanătate

Au fost discutate în principal 5 aspecte:

Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor
Interne

Inspectoratul General
pentru Imigrări

Ministerul Afacerilor
Interne

Direcția Schengen

- a. Informarea migranților cu privire la drepturile pe care le au de a accesa serviciile de sănătate și la procedurile de urmat pentru a putea beneficia de acestea
 - b. Informarea medicilor de familie cu privire la drepturile migranților de a accesa servicii de sănătate
 - c. Accesul la servicii de sănătate al persoanelor care nu vorbesc limba română
 - d. Dreptul de a practica medicina al absolvenților străini ai universităților din România
 - e. Neinclusiunea migranților între cei care pot accesa servicii medicale pe baza cardului de sănătate.
-
- a. Participanții au semnalat mai multe situații în care migranții nu cunosc drepturile pe care le au de a accesa serviciile de sănătate și s-a constatat nevoia de a iniția măsuri în acest sens. Informarea migranților se poate face prin mai multe mijloace, ținând cont de contextul specific și de posibilitățile persoanelor vizate:
 - Realizarea de pliante în engleză, română sau alte limbi, care să fie distribuite în locuri și momente accesibile diferitelor categorii de migranți (de exemplu, la început de an universitar pentru studenții străini, la evenimente religioase ale comunităților, etc.)
 - Organizarea de întâlniri între medici (inclusiv medici proveniți din comunitățile de migranți) și membri ai comunității, pe teme legate de accesul la serviciile de sănătate și prevenirea problemelor de sănătate
 - Realizarea de campanii de informare online, inclusiv prin rețelele sociale și eventual prin realizarea și promovarea unor scurte materiale video disponibile pe platformele video online
 - În cazul studenților străini, solicitarea de sprijin din partea secretariatelor și decanatelor pentru a se posta informații cu această tematică pe site-urile universităților și pentru transmiterea prin email de mesaje informative.
 - Abordarea tematicii sănătății, a înscrierii la medicul de familie, a vaccinărilor, a procedurilor de urmat în cazul unor probleme de sănătate, etc. în cadrul cursurilor de limba română și de orientare culturală în societatea românească.
 - b. Și medicii, în special medicii de familie, au deseori un deficit de informare în privința drepturilor migranților. Pentru corectarea situației în fiecare oraș grupurile locale pot contacta Casa de Asigurări de Sănătate cu solicitarea de a transmite către medicii de familie informații privind accesul la servicii de sănătate al diferitelor categorii de migranți.
 - c. Persoanele care nu vorbesc limba română pot întâmpina dificultăți în comunicarea cu medicii și pot exista situații în care din motive personale nu doresc să facă apel la rude sau persoane apropiate care vorbesc limba română. În astfel de situații este necesară apelarea la persoane specializate, care să acționeze ca interpreți. Interpreții medicali trebuie să aibă

Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor
Interne

Inspectoratul General
pentru Imigrări

Ministerul Afacerilor
Interne

Direcția Schengen

cunoștințe de limbă adaptate situației de interacțiune medic-pacient dar trebuie de asemenea să respecte confidențialitatea acestei relații. Astfel de interpreți trebuie formați și solicitați de sistemul medical atunci când este necesar. Un bun model pentru constituirea unui asemenea sistem îl reprezintă interpreții ce activează în cadrul sistemului judiciar. Participanții au fost de acord ca o propunere în acest sens să fie înaintată Ministerului Sănătății.

- d. Problema dreptului de a practica medicina în România de către medicii cetățeni ai unui stat ne-membru UE dar care au absolvit studiile în România (sau într-un alt stat UE) a fost semnalată și în cadrul conferinței din 2014. În urma conferinței au fost făcute demersuri pe lângă autorități dar ele nu au primit un răspuns pozitiv. Între timp, alte organizații au reluat ideea și au adresat o petiție Ministerului Sănătății, petiție pe care o susțin și partenerii proiectului Migrant în România Interculturală. Toți participanții la discuții și-au exprimat sprijinul pentru această petiție. S-a convenit că demersul trebuie continuat deoarece este în interesul societății românești în ansamblu, nu doar al migranților, și este necesară perseverență din partea societății civile până la obținerea unui răspuns favorabil din partea autorităților.
- e. Toți cetățenii români au primit în această perioadă carduri de sănătate care simplifică accesul la medicii de familie și la alte servicii medicale. Cetățenii străini rezidenți în România nu au fost incluși în acest program și acest lucru ar putea genera probleme, de la blocarea accesului la necesitatea de a obține adeverințe care să ateste calitatea de asigurat, la fiecare vizită la medic.

A fost convenit să se analizeze posibilitatea de a cere autorităților să emită carduri de sănătate și pentru cetățenii străini care au calitatea de asigurat în sistemul de sănătate din România.

Muncă

Discuțiile pe această temă au început cu salutarea faptului că una dintre solicitările din anii trecuți, dreptul studenților străini să lucreze 4 ore fără permis de muncă, a fost pusă în practică și au fost făcute o serie de clarificări legate de aplicarea noilor prevederi.

Participanții au subliniat faptul că măsurile în acest domeniu trebuie să fie diferențiate în funcție de situația și de calificarea profesională a migranților.

S-a propus ca pentru migranții care nu știu limba română și care nu au calificare să fie organizate cursuri mixte de limbă și de formare profesională sau stagii de ucenicie de 6 luni combinate cu

Uniunea Europeană

Ministerul Afacerilor
Interne

Inspectoratul General
pentru Imigrări

Ministerul Afacerilor
Interne

Direcția Schengen

cursuri de limba română. A fost subliniată importanța organizării de cursuri acreditate care pot oferi certificate recunoscute oficial.

O altă formulă prin care se poate facilita accesul migranților pe piața muncii este reprezentată de sistemul de validare și certificare a competențelor. A fost menționat exemplul proiectului ROM-ACT în care Institutul Intercultural este partener și care a propus o serie de măsuri pentru accesibilizarea sistemului de certificare a competențelor. De astfel de măsuri pot beneficia persoanele de etnie romă, migranții fără documente care să ateste calificarea profesională, precum și persoanele din diferite comunități defavorizate.

Au fost discutate de asemenea barierele pe care le ridică în calea accesului cetățenilor străini pe piața forței de muncă impunerea salariului minim pe economie ca prag minim pentru salarizarea migranților. S-a menționat situația din județul Timiș unde există un deficit de forță de muncă, în timp ce muncitori din Serbia care ar putea satisface nevoile firmelor din zonă nu pot fi angajați pe posturi cu salarizare inferioară salariului minim pe economie.

O problemă deosebit de importantă semnalată de mai mulți participanți este cea a discriminării străinilor la angajare. Au fost discutate mai multe modalități de prevenire și combatere a discriminării și de încurajare a angajatorilor să angajeze și cetățeni străini, respectiv măsuri alternative care să asigure venituri decente. În acest sens s-a menționat posibilitatea ca din fonduri europene să fie acordate subvenții pentru angajatori, pe modelul aplicat în cazul altor grupuri defavorizate, precum și măsuri de stimulare și susținere a înregistrării ca PFA. S-a propus de asemenea angajarea medicilor străini pentru lucrul cu solicitanții de azil care urmează să vină în România în următoarea perioadă în baza acordurilor semnate la nivelul UE.

Întocmit de

Specialist metodologie de consultare, comunicare și formare

Călin Rus

Aprobat de

Responsabil seminarii locale și naționale

Coordonator proiect